

CSERE

5/1

Előterjesztés

Budapest Józsefvárosi Önkormányzat
Képviselő-testülete

2009. április 22-i ülésére

Hozzájárulás Márkus László emléktábla állításához

Előterjesztő: Dr. Dénes Margit
alpolgármester
és
Dr. Kocsis Máté
alpolgármester

Ellenjegyzés: Dr. Xantus Judit
jegyző

Előzmény:

552/2008. (X. 15.) számú KT. határozat

Jogsabályi háttér:

VÉLEMÉNYEZŐ FÓRUMOK

683/2009(04.27.)

Bizottságok:	Tárgyalás időpontja:	Támogatás:		
		változatlan	Módosítva	nem támogat
Gazdasági, Kerületfejlesztési és Közbeszerzési Bizottság				
Városüzemeltetési, Közbiztonsági és Környezetvédelmi Bizottság				
Egészségügyi Bizottság				
Költségvetési Bizottság				
Oktatási és Kulturális Bizottság				
Pénzügyi Ellenőrző Bizottság				
Kisebbségi és Emberi jogi Bizottság				
Szociális Bizottság				
Társadalmi Kapcsolatok Bizottsága				
Palotanegyed Városrészi Önkormányzat				

Döntés: nyílt ülés, a határozati javaslat elfogadásához egyszerű szótöbbség szükséges

Igen: Nem: Tartózkodás:

Elutasítva: Elfogadva: Egyéb:

Meghívó szerinti napirendi pont:

Elfogadott napirendi pont:

FELJEGYZÉSEK:

ELŐTERJESZTÉST ELŐKÉSZÍTŐ SZERVEZETI EGYSÉG: MŰVELŐDÉSI ÜGYOSZTÁLY Szabóin!

JOGI IRODA: *[Handwritten signature]*

PÉNZÜGYI FEDEZET IGAZOLÁSA: *[Handwritten signature]*

AZ ANYAG TERJEDELME: 11 oldalalélap

Cím: Hozzájárulás Márkus László emléktábla állításához

Előterjesztő: Dr. Dénes Margit alpolgármester és Dr. Kocsis Máté alpolgármester

A Képviselő-testület ülésének időpontja: 2009. április 22.

A határozat elfogadásához egyszerű szótöbbség szükséges.

Az előterjesztés nem munkaterv szerinti.

Az előterjesztést előzetesen nem tárgyalta bizottság.

Az előterjesztés készítője: Szabóné Fónagy Erzsébet ügyosztályvezető Művelődési
Ügyosztály és Novák Imre Művelődési Ügyosztály;

Az előterjesztés leírója: Novák Imre Művelődési Ügyosztály;

Ikt.sz.:09-357/2009.

Melléklet: 8 db

Tisztelt Képviselő-testület!

Dr. Szende István, aki személyes ismerőse volt Márkus Lászlónak, a Magyar Állami Operaház egykori igazgatójának, azzal a javaslattal kereste meg a Magyar Állami Operaházat, hogy kerüljön emléktábla az igazgató úr egykori lakásának - a jelenleg Somogyi Béla utca 18. szám alatti épület - falára.

A Magyar Állami Operaház kezdeményezésére és költségviselésével, a Fővárosi Önkormányzat és a Józsefvárosi Önkormányzat anyagi támogatásával domborműves emléktábla készült Márkus László emlékére. (1. számú melléklet.) A Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete 552/2008. (X. 15.) számú határozatában 220.000 Ft-tal támogatta a kezdeményezést. A tábla tervezésére és elkészítésére a kezdeményezők Krasznai János szobrászművészt kérték fel.

Az emléktábla elhelyezésére először a VIII. kerület József körút 19. és Somogyi Béla utca 18. alatti házak által közrefogott közforgalmú átjárót választották ki, de Márkus László családtagjai kérésére a Magyar Állami Operaház igazgatója kérelmében a Somogyi Béla utca 18. szám alatti ház utcai homlokzatára, a bejárati kaputól délre eső falpillérre kéri elhelyezni a táblát.(2. számú melléklet.)

Rendelkeznek a Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézet hozzájárulásával (3. számú melléklet), és a Budapest Galéria állásfoglalásával (4. számú és 5. számú melléklet.), amelyben egyetértenek a tábla elhelyezésével.

A Magyar Állami Operaház megküldte az illetékmentességükre vonatkozó nyilatkozatot (6. számú melléklet), és a ház lakóinak beleegyezését a tábla elhelyezésére. (7. és 8. sz. melléklet).

Tisztelt Képviselő-testület! Javasoljuk, hogy a Józsefváros Önkormányzat Képviselő-testülete adja hozzájárulását, hogy Márkus László tiszteletére domborműves emléktáblát helyezzenek el egykori lakóházán. Egyeztetünk a Józsefvárosi Vagyonkezelő Kft.-vel, hogy gondoskodjon az emléktábla elhelyezését szolgáló falfelület lefestéséről, melynek anyagi vonzata nincs.

Határozati javaslat

A Képviselő-testület úgy dönt

1. hozzájárulását adja, hogy a Magyar Állami Operaház Márkus László tiszteletére domborműves emléktáblát helyezzen el a VIII. kerület Somogyi Béla utca 18. alatti épület bejárati ajtaja melletti házfalon.
2. felkéri a Józsefvárosi Vagyonkezelő Kft.-t, hogy gondoskodjon az emléktábla elhelyezését szolgáló falfelület lefestéséről a Somogyi Béla utca 18. szám alatti házon.

Felelős: polgármester

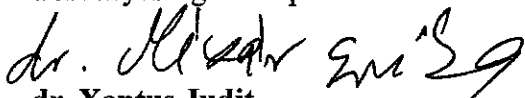
Határidő: 2009. május 30.

Budapest, 2009. április 15.

Dr. Dénes Margit
alpolgármester

Dr. Kocsis Máté
alpolgármester

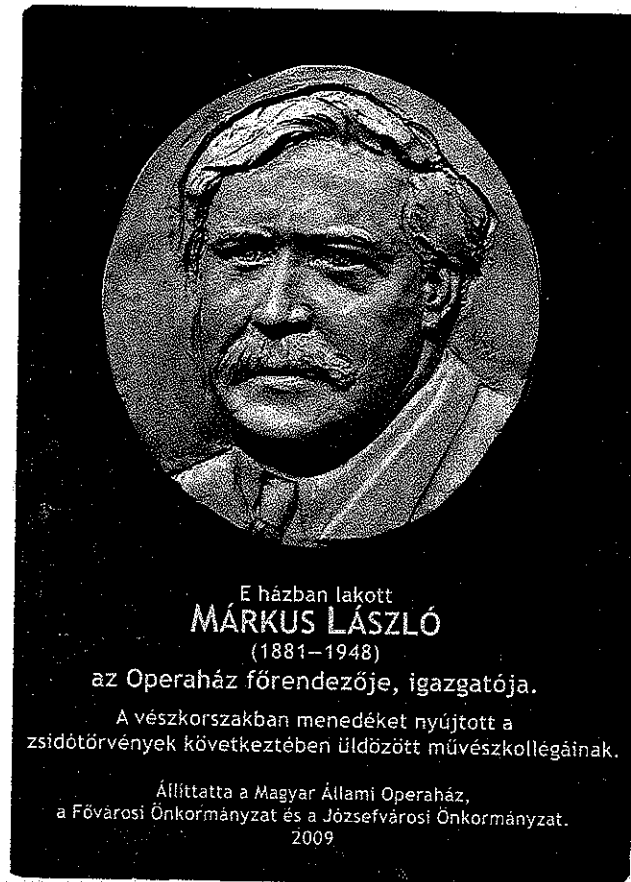
Törvényességi szempontból ellenőrizte:

dr. Xantus Judit

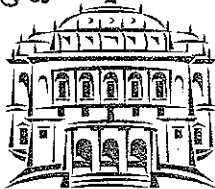
jegyző

1. számú melléklet

Krasznai János emléktáblája

2. számú melléklet

MAGYAR ÁLLAMI
OPERAHÁZ

HUNGARIAN STATE OPERA
UNGARISCHE STAATSOOPER

**Józsefvárosi Önkormányzat
Polgármesteri Hivatal
Csécsi Béla Polgármester úr
részére**

1086 Budapest
Baross u. 63-67.

Tisztelt Polgármester Úr!

A Magyar Állami Operaház képviseletében Márkus László (1882-1948), az Operaház volt igazgatója emlékének ápolása, a róla megemlékező emléktábla elhelyezése érdekében az alábbi - módosított - kérelemmel fordulok a T. Polgármester úrhoz, és a T. Józsefvárosi Önkormányzathoz.

A Magyar Állami Operaház - dr. Szende István országos orvosszakértő intézeti főorvos, v. vezető főtanácsos kezdeményezése alapján - a Józsefvárosi Önkormányzat és a Fővárosi Önkormányzat anyagi támogatásával Márkus László domborműves emléktáblát kíván elhelyezni Márkus László egykori lakóházán.

A fentiek érdekében 2009. március 9-ei dátummal kérelemmel fordultunk Polgármester úr, és a Józsefvárosi Közgyűlés felé, amelyben kértük az Önkormányzat engedélyét az emléktábla elhelyezéséhez a VIII. kerület József körút 19. – Somogyi Béla u. 18. házak által közrefogott közforgalmú átjáróban. Ezen kérelmünk benyújtását követően jelentkezett Márkus László rokona, B. Dobay Erzsébet, valamint dr. Galántai Csaba színháztörténész, akiknek a tábla elhelyezésére vonatkozó eltérő javaslata alapján helyszíni szemlére került sor a Józsefvárosi Önkormányzat, a Fővárosi Önkormányzat, a Budapest Galéria, a Magyar Állami Operaház képviselői, valamint B. Dobay Erzsébet, dr. Szende István, dr. Galántai Csaba és az emléktábla alkotója, Krasznai János részvételével. A jelenlevők egyetértése alapján a Magyar Állami Operaház a Márkus László domborműves emléktáblát a VIII. kerület Somogyi Béla u. 18. szám alatti ház utcai homlokzatára, a bejárati kaputól délre eső falpillére kívánja elhelyezni.

1061 Budapest,
Andrássy út 22.

Telefon: +36 1 3312550

Fax: +36 1 3327331

E-mail: opera@opera.hu

www.opera.hu

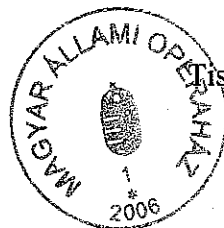
A domborműves emléktábla elhelyezéséhez a Józsefvárosi Önkormányzat által nyújtott segítségét, és 220.000,- Ft pénzbeli támogatást ezúton ismételtelen is köszönjük.

A tervezett emléktáblára vonatkozó korábbi kérelmünkhöz csatoltuk a Nyelvtudományi Intézet hozzájárulását az emléktábla szövegéhez, az érintett lakóház lakóinak hozzájáruló nyilatkozatát, a Budapest Galériának az emléktáblával kapcsolatos állásfoglalását, valamint a Magyar Állami Operaház illetékmenteségére vonatkozó nyilatkozatát.

Jelen módosított kérelmükhöz mellékeljük a Budapest Galéria állásfoglalásának kiegészítését az emléktábla elhelyezési helyének módosítása tárgyában.

A fentiek alapján tisztelettel kérjük a T. Polgármester urat, és a T. Józsefvárosi Közgyűlést, hogy szíveskedjenek hozzájárulni a domborműves emléktábla elhelyezéséhez.

Budapest, 2009. április 15.

Tisztelettel:

Vass Lajos
Vass Lajos
főigazgató h.

2. számú melléklet
**MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
NYELVTUDOMÁNYI INTÉZET**

1068 Budapest, Benczúr u. 33.
Postacím: 1399 Budapest, Pf. 701/518
Tel.: 321-4830 Fax: 322-9297
linginst@nytud.hu
www.nytud.hu

**Magyar Állami Operaház
Főigazgatói titkárság**

Dr. József Csilla
titkárságvezető

Tisztelt Asszonyom!

Az címléktábla szövegét nyelvi szempontból a következő formában tartjuk helyesnek:

E házban lakott MÁRKUS LÁSZLÓ
(1882–1948)

az Operaház főrendezője, igazgatója.

A vészkorszakban menedéket nyújtott

a zsidótörvények következtében üldözött művészkollégáinak.

Állította a Magyar Állami Operaház, a Fővárosi Önkormányzat és a
Józsefvárosi Önkormányzat.

2008

Megjegyzés: Az évszámok közé ún. nagyködőjelet kell tenni a fent jelzett módon.

Budapest, 2009. február 24.

Üdvözlettel

Kardos Tamás tud. Kutató
MTA Nyelvtudományi Intézet
Nyelvi közönségszolgálat

L. Önkormányzat

BUDAPEST GALÉRIA
1056 Budapest, Szabad sajtó út 5.

2009. február 24/27.
Szöllőssy

Állásfoglalás

A Magyar Állami Operaház kezdeményezésére és költségviselésével, Budapest Főváros Önkormányzata és Budapest VIII. kerület Józsefváros Önkormányzata anyagi támogatásával domborműves emléktábla készül **Márkus László (1882-1948), az Operaház volt igazgatója** emlékére, amelyet egykori lakóházán, a József körút 19. – Somogyi Béla u. 18. házak által közrefogott közforgalmú átjáróban kívánnak elhelyezni.
A tábla tervezésére és elkészítésére a kezdeményező

Krasznai János szobrászművészt
(1111 Budapest, Irinyi József u. 45.)

kérte fel, aki a Budapest Galéria bíráló bizottsága előtt a dombormű 1:1 anyag tervét és a tábla grafikai tervét bemutatta.

A 65x75 cm-es gránit táblára kerül az enyhén ovális, legnagyobb kiterjedésénél 40 és 37cm méretű bronz portrédombormű. A tábla felirata: E HÁZBAN LAKOTT/MÁRKUS LÁSZLÓ/(1882-1948)/AZ OPERAHÁZ FÖRENDEZŐJE, IGAZGATÓJA/A VÉSZKORSZAKBAN MENEDÉKET NYÚJTOTT/A ZSIDÓTÖRVÉNYEK KÖVETKEZTÉBEN ÜLDÖZÖTT MŰVÉSZKOLLEGÁKNAK/ÁLLATTATTA A MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ, A FŐVÁROSI ÖNKORMÁNYZAT/ÉS A JÓZSEFVÁROSI ÖNKORMÁNYZAT

A bizottság – a rendelkezésre álló foto-dokumentáció alapján – megállapította, hogy „a portré karakteres, kifejezésében hűen ábrázolja a modell jellemvonásait, egyéniségét. A mintázás és a felületkezelés jól megoldott, a kivágás arányos. A mű magas színvonalú, értékes alkotás, méltó Márkus László szellemiségéhez és hivatott emléke megőrzésére.”

A fentiekre tekintettel a Budapest Galéria örömmel javasolja a terv megvalósítását, és a tábla elhelyezésével egyetért.

A bíráló bizottság munkájában Lantos Györgyi és Máté István szobrász szakértők vettek részt.

Budapest, 2009-02-27

BUDAPEST KIÁLLÍTÓTEREM • 1056 Budapest, Szabad sajtó út 5.

Telefon: 317 1321, 317 2616, 318 8097 • Fax: 317 1001 • e-mail: bp.galeria@t-online.hu

BUDAPEST GALÉRIA KIÁLLÍTÓHÁZA • 1036 Budapest, Lajos utca 158.

Telefon: 388 6771 • Tel./ Fax: 388 6784 • e-mail: bpgal@c3.hu

BUDAPEST GALÉRIA VARGA IMRE GYŰJTEMÉNYE • 1033 Budapest, Laktanya utca 7. • Telefon: 250 0274

Számlaszám: OTP Bank Rt. 11784009-15490603 • Adószám: 15490603-2-41

www.budapestgaleria.hu

5. szám melléklet

BUDAPEST GALÉRIA
1056 Budapest, Szabad sajtó út 5.

2009. április 2.
Szilágyi

**Kiegészítés
a Budapest Galéria 66/4/2009.sz. állásfoglalásához**

A Magyar Állami Operaház kezdeményezésére és költségviselésével Krasznai János szobrászművész (111 Budapest, Irinyi József u. 45.) készítette Márkus László (1882-1948), az Operaház egykori igazgatója domborműves emléktábláját, amelyet a VIII. kerület József krt. 19. – Somogyi Béla út 18. sz. házak által közrefogott közforgalmú átjáróban kívántak elhelyezni.

A megemlékezők egy csoportja kívánságára a kezdeményező hatósági helyszíni szemlét hívott össze az érintettek részvételével a helykijelölés módosítására. Ennek eredményeként a kész domborműves emléktábla a **Somogyi Béla utcai homlokzatra, a bejárati kaputól délre eső falpillérre kerül.**

Ezt a felületet a VIII. kerületi Önkormányzat átfestéssel teszi alkalmassá a tábla fogadására.

Budapest, 2009. április 8.

BUDAPEST KIÁLLÍTÓTEREM • 1056 Budapest, Szabad sajtó út 5.

Telefon: 317 1321, 317 2616, 318 8097 • Fax: 317 1001 • e-mail: bp.galeria@t-online.hu

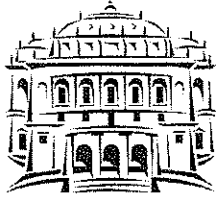
BUDAPEST GALÉRIA KIÁLLÍTÓHÁZA • 1036 Budapest, Lajos utca 158.

Telefon: 388 6771 • Tel./ Fax: 388 6784 • e-mail: bpgal@c3.hu

BUDAPEST GALÉRIA VARGA IMRE GYŰJTEMÉNYE • 1033 Budapest, Laktanya utca 7. • Telefon: 250 0274

Számlaszám: OTP Bank Rt. 11784009-15490603 • Adószám: 15490603-2-41

www.budapestgaleria.hu

MAGYAR ÁLLAMI
OPERAHÁZ

NYILATKOZAT

Hivatalosan igazolom, hogy a Magyar Állami Operaház, mint költségvetési szerv, a 2007. évben vállalkozási tevékenység hiányában társasági adó fizetésére, eredménye után pedig költségvetési befizetésre nem volt kötelezett, ezért az 1990. évi XCIII. Törvény 5. §-a alapján a 2008. évben személyi illetékmentességre, illetőleg az 1996. évi LXXXV. Törvény 30§ c.) pontja alapján teljes személyes díjmentességre jogosult.

Budapest, 2008. november 18.

Szabó Attila

mb. gazdasági igazgató
Magyar Állami Operaház

7. számú melléklet

Dr DÉNES MARGIT
 arany díjazott
 alapfokú művész
 FAX 459-2530

Nyilatkozat

E háznál élt a múlt század 30-as éveitől haláláig, 1948-ig Márkus László az Operaház főrendezője, később igazgatója.

Márkus László művészeti munkája és emberi magatartása méltóvá teszi emléke megörökítését a házfalon elhelyezendő emléktáblával.

A táblát a Fővárosi és a VIII. kerületi Önkormányzat, az Állami Operaházzal közösen kívánják felállítani.

Az emléktábla felállításához kérjük a ház Tisztelt Lakóinak egyetértését.

Budapest, 2008. augusztus 12.

Név:	Lakcím:	Aláírás:
Dr. Horváth Boldizsárné	Somogyi b. u. 18. u. 15/a	Horváth Boldizsár
Aszodi István	József krt 19 u. 5.	Aszodi István
Hagy Péter	József krt 19. u. 6.	Hagy Péter
Balogh András	József krt 19	Balogh András
SZALAY GÉZA	Jankó ut 19.	Szalay Géza
Jasnóczy István	József krt. 19.	Jasnóczy István
Tárnóczy Péter	Jankó ut. 19.	Tárnóczy Péter
JUHÁSZ LÁSZLÓ	József krt 19 krt.	Juhász László
László Kocsis	József krt 19 u. 7.	László Kocsis
WITTMANN ISTVÁNNÉ	József krt. 19. u. 3.	Wittmann István
HARRISZ RAYTOR	- " - 1/2	Harrisz Raytor
MAGYAR BALÁZSNÉ	József krt 19 u.	Magyar Balázs
STURCZ ISTVÁN	József krt 19 7. 3/A	Sturcz István
Békési Szabolcs	József krt. 19. B/2/4	Békési Szabolcs
Gónyi Judit	- " - 1/2.	Gónyi Judit
FINTALNE PRANKÓ EVA	József krt 19.	Fintalné Prankó
David Ferenc	Bp. 1088 József krt 19.	David Ferenc
DAVID FERENCNE	Bp. 1088 József krt 19 u.	David Ferencné
Márki László	József krt 19 D/16.	Márki László
Dr. Kovács Péterné	József krt 19 ut. 10.	Dr. Kovács Péterné
Nagy Erika	- " - 7. 1.	Nagy Erika
RUSZICZKY LÁSZLÓNÉ	- " - József krt. 12	Ruszczyk Lászlóné
Peter Zoltán	József krt 19 krt 13	Peter Zoltán
NEMETHY LÁSZLÓ	JÓZSEF KRT 19 1/2/4	Nemethy László

f. szám melléklet.

Nyilatkozat

E házban élt a múlt század 30-as éveitől haláláig, 1948-ig **Márkus László** az Operaház főrendezője, később igazgatója. **Márkus László** művészeti munkája és emberi magatartása méltóvá teszi emléke megörökítését a házfalon elhelyezendő emléktáblával. A táblát a Fővárosi és a VIII. kerületi Önkormányzat, az Állami Operaházzal közösen kívánják felállítani. Az emléktábla felállításához kérjük a ház Tisztelt Lakóinak egyetértését.

Budapest, 2008. augusztus 12.

Név:	Lakcím:	Aláírás:
Dr. BORMÁS BEZSÖNÉ	SOMOGYI BÉLA U. 18. 11/18	M. Boldog István
BORMÁS TERÉZ	SOMOGYI BÉLA U. 18. 11/17	Boldog Teréz
ZSÓFCSÁK FERENCNE	JÓZSEF UTCA 13. H. 11. 7.	Zsófia Ferenc
KUN-GAZDÁ GABRIELLA	JÓZSEF UTCA 13. JÓZ. 1.	Kun Gabriella
KUN-GAZDÁ ISTVÁN	JÓZSEF UTCA 13. JÓZ. 1.	Kun István
LANTOS GYULÁNÉ	JÓZSEF UTCA 12. JÓZ. 11.	Lantos Gyula